

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 10 d.
(OR. en)

7030/22
ADD 2

EF 74
ECOFIN 208
SUSTDEV 54
FSC 5
ENV 203
CLIMA 97
TRANS 134
ENER 84
ATO 14
AGRI 82
AGRIFIN 23
AGRIORG 24
DRS 13
CCG 14
DELACTION 40

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPREZ

gavimo data: 2022 m. kovo 10 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENSUI

Komisijos dok. Nr.: C(2022) 631 final

Dalykas: KOMISIJOS DELEGUOTOJO REGLAMENTO (ES) .../..., kuriuo dėl
ekonominės veiklos tam tikruose sektoriuose iš dalies keičiamas
Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139 ir dėl tam tikros informacijos
apie tą ekonominę veiklą viešo atskleidimo iš dalies keičiamas
Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178, 2 PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2022) 631 final.

Pridedama: C(2022) 631 final

Briuselis, 2022 03 09
C(2022) 631 final

ANNEX 2

PRIEDAS

prie

KOMISIJOS DELEGUOTOJO REGLAMENTO (ES) .../...

**kuriuo dėl ekonominės veiklos tam tikruose sektoriuose iš dalies keičiamas Deleguotasis
reglamentas (ES) 2021/2139 ir dėl tam tikros informacijos apie tą ekonominę veiklą
viešo atskleidimo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2178**

II PRIEDAS

Į Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedą įterpiami 4.26, 4.27, 4.28, 4.29, 4.30 ir 4.31 skirsniai:

„4.26. Pažangiųjų technologijų, naudojamų energijai gaminti taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, ikiprekybiniai etapai

Veiklos aprašymas

Valstybių narių kompetentingų institucijų pagal taikytiną nacionalinę teisę licencijuotų inovatyvių elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose energija gaminama taikant branduolinius procesus, kuriems vykstant per branduolinio kuro ciklą susidaro kuo mažesnis atliekų kiekis, moksliniai tyrimai, plėtra, demonstravimas ir įrengimas.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai M72 ir M72.1 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdamas šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
 - b) nustatytas, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
 - c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomi trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
- b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus¹, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.

¹ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

-
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis², moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių³ ar mokėjimo modeliais.
 4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:
 - a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;
 - b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus⁴ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra⁵;
 - c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
 - d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitiktis tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;
 - e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.
 5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB, nuostatas.
 6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:
 - a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštelei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);
-

² Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

³ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

⁴ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijas priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

⁵ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

- b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);
- c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šiluminės anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: (a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir (b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal ES reglamentavimo sistemoje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant

	finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyviųjų išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kūrų deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kūrų deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamųjų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.27. Naujų branduolinių elektrinių, kuriose elektros energija ir (arba) šiluma gaminama (be kita ko, vandenilio gamybos reikmėms) naudojant geriausias turimas technologijas, statyba ir saugus eksploatavimas

Veiklos aprašymas

Naujų branduolinių įrenginių, kurių statybos leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2045 m. ir kuriuose elektros energija arba technologinė šiluma gaminama, be kita ko, centralizuoto šilumos tiekimo ar pramoninių procesų, pvz., vandenilio gamybos, reikmėms (toliau – nauji branduoliniai įrenginiai), statyba ir saugus eksploatavimas, taip pat jų saugos didinimas.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.22 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdam šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
 - b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
 - c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir

numatomai trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus⁶, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis⁷, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių⁸ ar mokėjimo modeliais.
4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:
- a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;
 - b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus⁹ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra¹⁰;
 - c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
 - d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitiktis tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;
 - e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.
5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB,
-

⁶ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

⁷ Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

⁸ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

⁹ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijas priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

¹⁰ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 final).

nuostatas.

6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuojamas:
- a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);
 - b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);
 - c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdamas veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šiluminės anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: (a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir(b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) pagal ES reglamentavimo sistemoje nustatytas ribines vertes.

	Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos ir prevencija kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyviųjų išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kūrų deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kūrų deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamųjų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir

	atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.28. Elektros energijos gamyba iš branduolinės energijos esamuose įrenginiuose

Veiklos aprašymas

Esamų branduolinių įrenginių, kuriuose elektros energija arba šiluma gaminama iš branduolinės energijos (toliau – branduolinės elektrinės), modifikacija siekiant pratęsti jų saugaus eksploatavimo laiką, kurios leidimą valstybių narių kompetentingos institucijos pagal taikytiną nacionalinę teisę išdavė iki 2040 m.

Šiai veiklai priskiriami NACE kodai D35.11 ir F42.2 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdam šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos

rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;

- b) nustačius, kad veiklai kyta vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
- c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomi trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus¹¹, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis¹², moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių¹³ ar mokėjimo modeliais.
4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:
- a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;
 - b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus¹⁴ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra¹⁵;
 - c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
 - d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitiktis tiems

¹¹ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

¹² Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

¹³ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

¹⁴ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijas priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

¹⁵ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;

- e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.
5. Veikla atitinka Euratomo sutarties ir jos pagrindu priimtų teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2013/59/Euratomas, Direktyvos 2009/71/Euratomas ir Direktyvos 2011/70/Euratomas, taip pat taikytinų pagal SESV 192 straipsnį priimtų Sąjungos aplinkos teisės aktų, visų pirma Direktyvos 2011/92/ES ir Direktyvos 2000/60/EB, nuostatas.
6. Veikla atitinka nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2009/71/Euratomas, be kita ko, kiek tai susiję su Sąjungos branduolinių elektrinių atsparumo ekstremaliems gamtiniams pavojams, įskaitant žemės drebėjimus, vertinimu atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl veikla vykdoma teritorijoje valstybės narės, kurioje branduolinio įrenginio eksploatuotojas:
- a) pateikė branduolinės saugos įrodymų, kurių apimtis ir išsamumas atitinka galimą branduoliniam įrenginiui ir jo aikštei aktualaus pavojaus dydį ir pobūdį (Direktyvos 2009/71/Euratomas 6 straipsnio b punktas);
- b) ėmėsi pakopinės apsaugos priemonių siekdamas, *inter alia*, užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas ekstremalių išorinių gamtinių ir netyčinių žmogaus sukeltų pavojų poveikis (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8b straipsnio 1 dalies a punktas);
- c) teikdamas licencijos branduolinei elektrinei statyti arba eksploatuoti paraišką atliko tinkamą branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio vertinimą (Direktyvos 2009/71/Euratomas 8c straipsnio a punktas).

Veikla atitinka Direktyvos 2009/71/Euratomas reikalavimus, įgyvendinamus pagal naujausias tarptautines TATENA ir WENRA gaires, kuriomis prisidedama prie naujų ir esamų branduolinių elektrinių atsparumo ir pajėgumo atsilaikyti prieš ekstremalius gamtinius pavojus, įskaitant potvynius ir ekstremalias oro sąlygas, didinimo.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdamas veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus. Su vandens kokybės išsaugojimu ir vandens trūkumo prevencija susijusi aplinkos būklės blogėjimo rizika nustatoma ir šalinama pagal vandens naudojimo ir apsaugos valdymo planą, parengtą konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Siekdami apriboti šiluminės anomalijas, susijusias su atliekinės šilumos išleidimu, toliau nuo jūros esančių branduolinių elektrinių, kuriose vykstant tiesiasrovio šlapiojo aušinimo procesui vanduo imamas iš upės

	ar ežero, eksploatuotojai reguliuoja: (a) didžiausią priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūrą po sumaišymo ir (b) didžiausią išleidžiamo aušinimo vandens ir priimančiojo gėlo vandens telkinio temperatūros skirtumą. Temperatūra reguliuojama pagal individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, arba pagal Sąjungos teisėje nustatytas ribines vertes. Veikla atitinka Pramonės fondo klasių (IFC) standartus. Branduolinė veikla vykdoma laikantis reikalavimų dėl žmonėms vartoti skirto vandens, nustatytų Direktyvoje 2000/60/EB ir Direktyvoje 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Parengtas neradioaktyviųjų ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo planas, kuriuo užtikrinamas maksimalus pakartotinis tokių atliekų naudojimas arba perdirbimas gyvavimo ciklo pabaigoje pagal atliekų hierarchiją, be kita ko, sudarant sutartis su atliekų tvarkymo partneriais, svarstant finansines prognozes ar oficialius projekto dokumentus. Vadovaujantis Direktyva 2011/70/Euratomas ir laikantis Direktyvoje 2013/59/Euratomas nustatytų radiacinės saugos reikalavimų užtikrinama, kad eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo etapais susidarytų kuo mažiau radioaktyviųjų atliekų ir kuo daugiau nekontroliuojamųjų medžiagų. Taikoma finansavimo schema, kuria užtikrinamas tinkamas visos eksploatavimo nutraukimo veiklos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimas pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Rekomendaciją 2006/851/Euratomas. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Atitinkami šio skirsnio elementai įtraukti į valstybių narių ataskaitas, teikiamas Komisijai pagal Direktyvos 2011/70/Euratomas 14 straipsnio 1 dalį.
5) Taršos ir prevencija kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Neradioaktyviųjų išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Branduolinių elektrinių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą

	deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Į orą, vandens telkinius ir gruntą (dirvožemį) išleidžiamas radioaktyviųjų medžiagų kiekis atitinka individualias konkrečios veiklos licencijos sąlygas, kai taikytina, ir (arba) nacionalines ribines vertes, nustatytas pagal Direktyvą 2013/51/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Panaudotas branduolinis kuras ir radioaktyviosios atliekos saugiai ir atsakingai tvarkomos pagal Direktyvą 2011/70/Euratomas ir Direktyvą 2013/59/Euratomas. Turima projektui įgyvendinti tinkamų laikino saugojimo pajėgumų ir parengti nacionaliniai dėjimo į atliekyną planai, kuriais užtikrinama, kad laikino saugojimo trukmė būtų kuo trumpesnė, laikantis Direktyvos 2011/70/Euratomas nuostatos, pagal kurią radioaktyviųjų atliekų saugojimas, įskaitant ilgalaikį saugojimą, laikomas ne dėjimo į atliekyną alternatyva, o laikinu sprendimu.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus. Prieš statant branduolinę elektrinę pagal Direktyvą 2011/92/ES atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. Įgyvendinamos reikiamos poveikio švelninimo ir kompensacinės priemonės. Kai taikytina, atliktas pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėse arba šalia jų (įskaitant „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklą, UNESCO pasaulio paveldo objektus ir pagrindines biologinės įvairovės teritorijas, taip pat kitas saugomas teritorijas) esančių aikštelių ir (arba) vykdomų operacijų, kurios, tikėtina, gali daryti didelį poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės vietovėms, atitinkamas vertinimas ir, remiantis jo išvadomis, įgyvendintos būtinos poveikio švelninimo priemonės. Aikštelės ir (arba) operacijos neturi daryti neigiamo poveikio saugomose teritorijose esančių buveinių ar rūšių apsaugos būklei.

4.29. Elektros energijos gamyba iš iškastinio dujinio kuro

Veiklos aprašymas

Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama iš iškastinio dujinio kuro ir kurie atitinka I priedo 4.29 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba arba eksploatavimas. Ši veikla neapima elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.7 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.8 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys galėtų būti siejamos su keliais NACE kodais, visų pirma kodais D35.11 ir F42.22, pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdam šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
 2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
 - b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
 - c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.
- Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatamai trukmei, t. y.:
- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus¹⁶, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis¹⁷, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių¹⁸ ar mokėjimo modeliais.
 4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:
 - a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su
-

¹⁶ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

¹⁷ Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

¹⁸ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;

- b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus¹⁹ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žaliaji infrastruktūra²⁰;
- c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
- d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitikties tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;
- e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdamt veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos prevencija ir kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurų deginančių įrenginių.

¹⁹ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

²⁰ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žaliaji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

	Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.30. Didelio naudingumo bendra šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamyba naudojant iškastinį dujinį kurą

Veiklos aprašymas

Bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose naudojamas iškastinis dujinis kuras ir kurie atitinka I priedo 4.30 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima didelio naudingumo bendros šilumos ir (arba) vėsumos ir elektros energijos gamybos tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.19 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.20 skirsnyje.

Šios kategorijos ekonominės veiklos rūšys gali būti siejamos su NACE kodais D35.11 ir D35.30 pagal Reglamentu (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdam šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
 - b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
 - c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomi trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus²¹, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos ataskaitomis²², moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių²³ ar mokėjimo modeliais.
4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:
- a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;
 - b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus²⁴ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žalioji infrastruktūra²⁵;
 - c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
 - d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitiktis tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;
 - e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

²¹ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

²² Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

²³ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

²⁴ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

²⁵ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdant veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.
4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos ir prevencija kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamųjų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

4.31. Šilumos ir (arba) vėsumos gamyba iš iškastinio dujinio kuro efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje

Veiklos aprašymas

Šilumos gamybos įrenginių, kuriuose šilumai ir (arba) vėsumai gaminti naudojamas iškastinis dujinis kuras, kurie prijungti prie Direktyvos 2012/27/ES 2 straipsnio 41 punkte apibrėžto efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos ir kurie atitinka I priedo 4.31 skirsnio 1 punkto a papunktyje nustatytus kriterijus, statyba, atnaujinimas ir eksploatavimas. Ši veikla neapima šilumos ir (arba) vėsumos gamybos efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemoje tik iš atsinaujinančiojo neiškastinio dujinio ir skystojo kuro, nurodyto I priedo 4.23 skirsnyje, ir biodujų bei skystųjų bioproduktų, nurodytų I priedo 4.24 skirsnyje.

Šiai veiklai priskiriamas NACE kodas D35.30 pagal Reglamente (EB) Nr. 1893/2006 nustatytą statistinę ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Techninės analizės kriterijai

Svarus prisidėjimas prisitaikant prie klimato kaitos

1. Vykdam šią ekonominę veiklą yra įdiegti fiziniai ir nefiziniai sprendimai (prisitaikymo sprendimai), kurie padeda smarkiai sumažinti svarbiausią tai veiklai reikšmingą su klimatu susijusią fizinę riziką.
2. Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai reikšminga kai kurių šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie:
 - a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlio išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu;
 - b) nustatčius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš šio priedo A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga;
 - c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką.

Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatamai trukmei, t. y.:

- a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;
 - b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus²⁶, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.
3. Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis
-

²⁶ Ateities scenarijai apima Tarpvyriausybinių klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpvvyriausybines klimato kaitos komisijos ataskaitomis²⁷, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių²⁸ ar mokėjimo modeliais.

4. Įgyvendinti prisitaikymo sprendimai:

- a) nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui;
- b) jais sudaromos geresnės sąlygos diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus²⁹ arba jų atveju yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji arba žaliaji infrastruktūra³⁰;
- c) dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionaliniais prisitaikymo planais ir strategijomis;
- d) yra stebimi ir matuojami pagal iš anksto nustatytus rodiklius, o neatitiktis tiems rodikliams atveju svarstoma galimybė imtis taisomųjų veiksmų;
- e) jei įdiegtas sprendimas yra fizinis ir jį sudaro veikla, kuriai yra taikomi šiame priede nustatyti techninės analizės kriterijai, – atitinka tai veiklai taikomus reikšmingos žalos nedarymo techninės analizės kriterijus.

Reikšmingos žalos nedarymo kriterijai

1) Klimato kaitos švelninimas	Vykdamt veiklą tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Veikla atitinka šio priedo B priedėlyje nustatytus kriterijus.

²⁷ Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

²⁸ Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

²⁹ Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami „kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([priėmimo data] redakcija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

³⁰ Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/249 *final*).

4) Perėjimas prie žiedinės ekonomikos	Netaikoma
5) Taršos ir prevencija kontrolė	Veikla atitinka šio priedo C priedėlyje nustatytus kriterijus. Išmetamųjų teršalų kiekis neviršija išmetamųjų teršalų lygių, siejamų su geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB SITK) intervalais, nustatytais naujausiose atitinkamų geriausių prieinamų gamybos būdų išvadose, įskaitant geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) išvadas dėl didelių kurą deginančių įrenginių. Didelio poveikio kitoms aplinkos terpėms nėra. Kurą deginančių įrenginių, kurių šiluminė galia didesnė kaip 1 MW, bet mažesnė, kad būtų taikomos GPGB išvadose dėl didelių kurą deginančių įrenginių nustatytos ribinės vertės, išmetamųjų teršalų kiekis yra mažesnis už Direktyvos (ES) 2015/2193 II priedo 2 dalyje nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes.
6) Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Veikla atitinka šio priedo D priedėlyje nustatytus kriterijus.

“